

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון א'רפא
ערב שבת קודש פ' שמות,
כ' טבת ה'תשע"ט

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

"חיים" שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וקט"ז שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לעילוי נשמת

ר' שמעון הכהן ב"ר משה הכהן ע"ה דואק

נפטר ביום כ"ו טבת ה'תשמ"ג

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י בניו

ר' משה הכהן, ר' רחמים הכהן, ר' מרדכי הכהן, ר' דוד הכהן

ומשפחתם שיחיו דואק

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ מרת חי' רחל בת ר' פנחס זליג ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי הירש ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליג ב"ר יצחק ע"ה

ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו - לשפע ברכות עד בלי די

ב"ה

3 דבר מלכות

ז'מסיימים בטוב: הלימוד המציאה מהגלות בסוף פרשתנו / משיחת ש"פ שמות החשכה

6 זמן הגאולה

לעודד ולחזק את בני ע"י ההכרזה ד"פקד פקדתי" / פרשת השבוע באור הגאולה

9 המעשה הוא העיקר

לאחרי שיש לנו כבר את ה"מלך מבית דוד" שהוא "בחזקת משיח"... / הראות למעשה בפועל

11 ניצוצות של משיח

הרמב"ם הורה את הדרך הנכונה לכל ה"נבוכים" עד סוף כל הדורות / קטעים קצרים ופתגמים בעניני גאולה

13 יילחום מלחמת ה' - וינצח

האמריקאים יהיו מאוד מרוצים אם היהודים יסרבו בתוקף למסור אף שעל / שלימות הארץ

14 כתב יד קודש

לעודד שימצאו מענה / צילום נדיר ממענה הרבי לשאלת המניחים

אודן

בשיחת יוד' כסלו (שמ"קנים עתה להוציאה לאור), בענין שיעור הרמב"ם ד' כסלו קאי בהלכות/כתבי הקודש ותפילין, שאל כ"ק ארמ"ר שליט"א איך היתה הנחת תפילין דכהנים במקדש וכן קריאת התורה שבעזרה וכיו"ב. והוסיף, דהגם שאין טומאת ידים במקדש מ"מ הרי הניחו תפילין וכיו"ב לפני כניסתן למקדש.

והנה כמה שאלו כבר ממה שכתב הרמב"ם עצמו שאין טומאת ידים במקדש הכוונה בזה היא ש"בין שנגע במקדש בין שנגע חוץ למקדש ונגע בקדשים במקדש לא טמאן".

ויש שחיצו, שהכוונה בדברי הרמב"ם הוא רק לענין לטמא את הקדשים במקדש, אבל לענין פסול עבודה וכיו"ב יש טומאת ידים כשנגע בהיותו מחוץ למקדש.

ועוד: בשיחה הובא זה גם לענין עצם הכניסה למקדש בטומאת ידים, ואולי אפשר לדייק מלשון הרמב"ם שרק בדיעבד אם נגע בקדשים שבמקדש לא טמאן אבל לכתחלה אין לטמא בטומאת ידים להכנס למקדש.

אם הכוונה היתה לפירוש זה, האם אפשר לכתוב בהנחת כ"ך:

בנוגע להנחת התפילין במקדש עצמן ג"כ יש מקום לומר שהגם שאין טומאת ידים במקדש מ"מ ה"ו פוסל לעבודה, ואפילו אם נאמר שפירוש "אין טומאת ידים במקדש" היינו שבמקדש אין שום אופן שתחול טומאה על הידים, מ"מ הרי הניחו תפילין וכיו"ב מחוץ למקדש, וכיון שחל עליהם שם טומאה מחוץ למקדש מסתבר שפוסלין לעבודה (וכן לכניסה למקדש, כנ"ל).

גם בענין הס"ת שבעזרה, כבר כתבו כמה שמקומה של הס"ת בעזרה לא מקרי מקדש ובמילא ק"א חל ע"ו הכלל ד"אין טומאת ידים במקדש", או אולי להכניס ענין זה עם הקס"ד הנ"ל שגם תפילין וכתה"ק שבמקדש פוסלין לעבודה וכיו"ב.

לעורר שימצאו מענה

בקשר עם יום ההילולא של הרמב"ם, הבאנו צילום נדיר ומיוחד ממענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לשאלת המניחים בשיחת ליל יו"ד כסלו ה'תשמ"ה – בענין ביאור שנאמר על שיעור הרמב"ם היומי (דאז)

ידוע שפעמים רבות מקשה כ"ק אד"ש מה"מ קושיא בהתועדות (בפ' השבוע וכיו"ב) ולא מתרצה אלא מותירה לעיון השומעים כו', אם מחוסר זמן או מסיבות אחרות. במענה שלפנינו מסביר הרבי למניחי השיחות את הנהגתו הק' (הביאור ברמב"ם נדפס בהתועדויות תשמ"ה ח"ב ע' 780 ואילך)

פענוח הכתי"ק:

מובן שכשנשאלת שאלה או קושיא בהתועדות וכיו"ב אין הפי' כלל וכלל שאין ע"ז מענה או תירוץ – כ"א אך ורק ואדרבה לעורר שימצאו מענה [. . בהנ"ל*] .
מה שאמרתי או מה שהתחלתי באמצע ענין – כי התחלתו מובנת מהמשך . . והרושם "ממלא" המובן . .

(* כמה וכמה תיבות בכתי"ק אינם ברורים בצילום שבידינו. אנו פונים אל כל מי שיש בידו צילום ברור יותר של המענה להעבירו לידניו על-מנת לפרסמו שוב ולזכות בו את הרבים . המו"ל.

'ומסיימים בטוב': הלימוד מהיציאה מהגלות בסוף פרשתנו

גם כאשר הוא מסרב לצאת ממצרים וטוען לשם מה אני זקוק לגאולה; הרי הוא חי במדינה דמוקרטית שבה מרשים לו ללמוד ולהתפלל ללא הפרעה, ומה הוא זקוק לארץ ישראל כאשר שטחה של מדינה אחת כמו טקסס גדול פי כמה מכל ארץ ישראל • על-כך אומרים לו, שהוא נמצא בגלות ממש, ושכגאולה יקחו אותו מהמשרד (ומהמליון דולר) לארץ ישראל • רש"י לא בא להראות לנו את המהירות שבה יצאו בני ישראל ממצרים, אלא רוצה ללמדנו שיש לצאת מהגלות גם ללא צידה • תרגום חפשי משיחת ש"פ שמות ה'תשכ"ה - בלתי מוגה*

תרגום ועריכה - מערכת "יחי המלך"

הוא אומר³ ותחזק מצרים על העם למהר לשלחם וגו'" (ובזה מקויים הענין דמסיימים [פ' שמות] בטוב).

רש"י הוכרח לפרש כן, מצד זה שכתוב ב' פעמים "ביד חזקה", שאם לא כן ה' מספיק לכתוב רק פעם אחת.

וצריך להבין: לכאורה יכול ה' רש"י להביא רא' חזקה יותר לענין החפזון, מכך שהבצק אשר הכינו בני ישראל לדרך לא הספיק להחמיץ⁴, שזמן חימוץ הבצק הוא⁵ כדי

א. על הפסוק האחרון בפרשתינו¹ "כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו", מפרש רש"י ש"ביד חזקה ישלחם" קאי על ידו החזקה של הקב"ה על פרעה, ואילו "ביד חזקה יגרשם" קאי על ידו החזקה של פרעה על בני ישראל שישלחם "על כרחם של ישראל, ולא יספיקו לעשות להם צידה², וכן

(* השיחה מובאת גם בקשר עם שיעור חת"ת היומי דשבת זו. עוד בענין המדובר בה ראה בלקו"ש חי"א ע' 1 ואילך.

1 ו, א.

2 בא יב, לט.

3 שם, לג.

4 שם, לד.

5 ראה שו"ע אדה"ז או"ח סתנ"ט ס"ט-י'.

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' משה נחום בהרה"ח ר' מרדכי מענדל ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן - אחרון של פסח, ה'תשע"א

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

וממנה משתלשל ענין זה שבני ישראל לא ירצו לצאת!

וזוהי הוראה לכאו"א:

אל לו לומר – הרי אני מקיים מצוות מדאורייתא ומדבנן, ואף מנהגים, והרי "המעשה הוא העיקר"⁹, ומדוע עלי לקיימם **בהידור** דוקא?

– ע"כ אומרים לו, שמזה שהוא איננו מהדר בקיום המצוות משתלשל שנכדו וכו' יערוך חשבון שהיות והסבא עשה זאת ללא הידור וללא חיות, במילא כיון שהוא חי כמה דורות לאחריו, הרי אינו צריך לקיים בכלל מצוות עשה!

ג. אך עדיין קשה: הרי ידוע שאין מסיימן אלא בדבר טוב, ולכאו' לפי הנ"ל פרשתנו מסתיימת בהיפך הטוב, ומדוע לא כתב זאת רש"י בפ' וארא כו' היכן שמזכיר את האבות שלא הרהרו על הקב"ה¹⁰ וכו'?

ולכן כותב רש"י "על כרחם של ישראל", כלומר: גם כאשר הוא מסרב לצאת ממצרים וטוען לשם מה אני זקוק לגאולה; הרי הוא חי במדינה דמוקרטית שבה מרשים לו ללמוד ולהתפלל ללא הפרעה, ומה הוא זקוק לארץ ישראל כאשר שטחה של מדינה אחת כמו טקסס גדול פי כמה מכל ארץ ישראל; רצונו במחשב – יש לו במנהטן, רצונו בתפוז טוב – יש לו בלוס-אנג'לס, ואפי' יש לו ישיבת תומכי תמימים בברוקלין!... כאן (בארה"ב) יש לו אפשרות להיות "סנטור", ואם הוא גם נולד באמריקה ביכולתו להתמנות אפילו ל"נשיא"...

[ובמכל-שכן וקל וחומר:] אם אצל סבו – הדולר או איזה גוי האחראי על הנקיון ("דשעניטור") תפסו מקום, כל-שכן שאצלו יתפוס מקום הסנטור¹¹, הנשיא וגם מליון

10 פרש"י וארא ו, ט.

11 בהנחה נכתב כאן גם "דער האוז און קאומנט" (ואולי הכוונה ל"בית הנבחרים"). המו"ל.

שיעור מיל, ח"י דקות או כ"ד דקות או חצי שעה, ומדוע מביא רש"י ראי' דוקא מכך שלא הספיקו להכין צידה?

ובפרט שמדובר הרי על ששים רבוא אנשים, נוסף על נשים וטף, ומקנה רב כו' שהלכו למדבר שבו "נחש שרף ועקרב וצמאון אשר אין שם מים גו"⁶, ומובן שהכנת צידה לדרך כזו אורכת זמן רב [זוהי שלא הספיקו להכינו אינו ראי' כ"כ על חפזון!]

והפלא הוא, שהפסוק "וישא העם את בצקו טרם יחמץ" מופיע תיכף לאחר הפסוק שמביא רש"י בפירושו ("תחזק מצרים כו'"), ולכאו' ה' עליו להביא פסוק זה כראי', כנ"ל.

ב. ויובן בהקדים קושיא נוספת בפסוקים אלו:

הפסוק "עתה תראה גו' ביד חזקה יגרשם מארצו", שפירושו שבני ישראל לא ירצו לצאת ופרעה ישלחם כו' – בא כמענה על טענתו של משה רבינו "למה הרעותה גו"⁷.

נשאלת השאלה – הלא טענותיו של משה רבינו הם: א) כיצד יכולה להיות הגאולה כאשר אחרי כל האותות והמופתים כו' טענו בני ישראל שנה' להם רק יותר גרוע ושאינם רוצים לצאת. ב) איך ילך הקב"ה להוציאם ממצרים, "ערות הארץ"⁸, מקום שאסור להתפלל בו.

וא"כ לכאורה אינו מובן, מה ענה לו הקב"ה בזה ש"ביד חזקה גו", הרי אדרבה, זה רק מחזק את טענותיו?

והביאור בזה:

הקב"ה אמר למשה רבינו: דע לך, זה גופא שבני ישראל לא ירצו לצאת הוא משום שאצלך ישנה הקושיא ד"למה הרעותה גו",

6 עקב ח, טו.

7 פרשתנו ה, כב.

8 מקץ מב, ט. יב.

9 אבות פ"א מ"ז.

האמריקאים יהיו מאוד מרוצים אם היהודים יסרבו בתוקף למסור אף שעל

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת יחי המלך

[.] ופשיטא שכן הוא גם בנוגע לדרישותיהם (של ארה"ב או ברית המועצות (הסובייטית) שהם לא מתלהבים וכו') אודות אלו המכונים 'פלסטינים' – היות ואינם צריכים כלל לצאת ידי חובה כלפי הפלסטינים, והם רוצים רק לצאת ידי חובה כלפי (הערבים) האחרים (מצד לחץ של נפט וכיוצא-בזה) שהפלסטינים מבלבלים ולוחצים אותם.

ולכן, כאשר יתייצבו בתוקף ויאמרו שאי-אפשר למסור אף שעל מיהודה ושומרון, כי על-ידי-זה מעמידים בסכנה בפועל יהודים הנמצאים בירושלים, בני-ברק, חדרה, חיפה, תל-אביב וכפר-חב"ד וכו', וכל ארץ ישראל והדרים עלי', ששם נמצאים כמה וכמה פעמים ישישים ריבוא מבני ישראל, כן ירבו – הם יהיו מאוד מרוצים מכך.

ובפרט שיעשו בנוסף לכך גם מעשה בפועל – שיישבו יהודים בכל שטחי ארץ ישראל, ויאמרו שזה כבר לאחר המעשה – הם יהיו מאוד מרוצים מכך, ויאמרו לאלו שהם צריכים לצאת ידי חובה כלפיהם, שיפסיקו 'להרעיש' על כך מכיון שהדבר כבר לא בידיהם, כיון שזה כבר לאחר המעשה.

והדרך היחידה שעל-ידה יכולים למנוע את הסכנה, ולהבטיח את הפיקוח-נפש של היהודים הנמצאים בארץ ישראל, היא – על-ידי שיאמרו בתוקף שאי-אפשר למסור אף שעל מיהודה ושומרון, ויעשו (יחד עם זה גם) מעשה בפועל – יישבו יהודים בכל יהודה ושומרון, ולעשות זאת "בשעתא חדא וברגע חדא" ועל-כל-פנים ב"יומא חדא".

שכאשר זה ייעשה תיכף במעשה בפועל, הם יהיו שמחים מאוד מכך, והם יאמרו לאלו שמרעישים, שזה כבר לאחר המעשה, והם לא יכולים לעשות כלום בנידון.

ואין הפירוש בזה, שעל-ידי-זה הולכים נגד אומות-העולם – כי הם עצמם מחכים שלא יחזרו על טעויות שעשו קודם – לוותר בדברים שהם מעולם לא האמינו שיוותרו עליהם, שכן זוהי היפך הטובה של היהודים בגלוי,

אלא אדרבה, הם רק ישמחו מאוד מכך, כאמור, שהם יאמרו לאלו שלוחצים עליהם, שזה כבר לאחר המעשה.

(תרגום חפשי משיחת מוצאי ש"פ ויצא ט' כסלו, בחדרו, ה'תשל"ח - בלתי מוגה)

(בדוגמת יציאת מצרים גם במצב ד"לילות"), והן כח והכנה לגאולה שלימה כפשוטה ("להביא לימות המשיח"), וכמרוז גם בשם "רמב"ם" ר"ת "רבות מופתי בארץ מצרים":

בהיותו במצרים בפשטות חיבר הרמב"ם את חיבורו הגדול ספר "משנה תורה", ספר "הלכות הלכות" ה"מקבץ לתורה שבעל פה כולה", שזה פעל גאולה (יציאת מצרים) במצב דחושך הלילה של הגלות – כמ"ש הרמב"ם בהקדמתו הטעם שראה לחבר חיבורו, בכדי לשלול את ההעלם והסתור שנעשה בלימוד והבנת התורה, ש"אותם הפירושים וההלכות והתשובות כו' נתקשו בימינו ואין מביין ענינם כראוי אלא מעט במספר ואין צריך לומר התלמוד עצמו כו'", ולכן "ראיתי לחבר דברים המתבררים כו' כולם בלשון ברורה ודרך קצרה עד שתהא תושבע"פ כולה סדורה בפי כל כו'".

וכך נעשה בפועל, שספר הרמב"ם נעשה מורה דרך לבני" בכל הדורות, החל במנ"י במצרים בדורו של הרמב"ם, ומשם נתפשטו פסקי הלכותיו למקומות אחרים בעולם (כידוע מאגרות הרמב"ם), עד לבנ"י בדורות שלאחרי זה, כולל גם עי"ז שריבוי ספרים (החל מהשולחן ערוך וכו') מיוסדים על ספר הרמב"ם.

(משיחת ש"פ שמות, כ"א טבת ה'תשנ"ב - בלתי מוגה)

ה"חלום" שיביא להתגשמות ה"חלום העיקרי"

ויה"ר ש"חלום" זה אודות אחדותם של ישראל ע"י לימוד ספר הרמב"ם – שאכן הולך ומתפשט ומתקבל במקומות נוספים מיום ליום – תגשם במילואו, היינו **שכל בני" בכל** מקום שהם יתאחדו באופן של שלימות ע"י לימוד כל הלכות התורה בשלימותן.

ועי"ז נזכה להתגשמות ה"חלום העיקרי" - שבזכות המשניות, לימוד הלכות התורה, יתכנסו כל הגליות, "ואתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל".

(משיחת ש"פ פינחס ה'תשד"מ - בלתי מוגה)

כבר כלו כל הנשמות שבגוף

מכיון שבזמן הגמרא כבר "כלו כל הקיצין", הרי, בהכרח לומר שבזמן הגמרא כבר כלו כל נשמות שבגוף, אלא מאי (כ"ק אדמו"ר שליט"א חייך ואמר): מכיון שבמשך הדורות נולדו עוד ריבוי בני" מובן, שניתוספו עוד נשמות באוצר ששמו גוף (ולהעיר גם מענין הגלגולים כו'); אמנם, לאחרי שנולדו כל בני" במשך כל הדורות שבינתיים עד לימינו אלו, כולל גם אלו שנולדו אתמול והיום – בודאי כבר כלו כל הנשמות שבגוף, ומכיון שכן, צריך משיח צדקנו לבוא תיכף ומיד, בעיצומו של יום השבת!

(משיחת ש"פ שמות, כ"ג טבת, מבה"ז שבט ה'תשמ"ט - בלתי מוגה)

מענין הצידה: רש"י לא בא להראות לנו את המהירות שבה יצאו בני ישראל ממצרים, אלא רוצה ללמדנו שיש לצאת מהגלות גם ללא צידה כו', כנ"ל.

ה. ובזה תובן קושיא נוספת: מדוע דוקא אמירתם של המצרים "כולנו מתים"³ פעלה על בני ישראל שיצאו ממצרים, הרי הם כבר היו רגילים בצרותיו של פרעה כו', ולכאורה מה ההתפעלות מזה?

והביאור הוא: משום שהמצריים (הקליפה) בעצמם ראו את האלוקות (ולכן אמרו "כולנו מתים"), וזה פעל בדרך ממילא גם על בני ישראל שיצאו.

ולכאו', כיצד יתכן שהמצרים יידעו זאת לפני בני ישראל? על-כך כותב רש"י "ותחזק מצרים גו'", כלומר, שדבר זה מבוסס בתורה (שהמצרים יידעו זאת לפני בני").

ועד"ז יהי לע"ל "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"¹³, אלא שאז לא יהי זה בחפזון ובמנוסה אלא "בשובה ונחת תושעון"¹⁴, בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

דולר... ובשביל מה צריכים לקחת אותו מהמשרד שלו בגאולה לארץ ישראל – הוא ישאר כאן עם כל ממלכתו...

על-כך אומרים לו, שהוא נמצא בגלות ממש, ושגאולה יקחו אותו מהמשרד (ומהמליון דולר) לארץ ישראל, אלא שבינתיים עליו באמת להודות להקב"ה ע"כ שטוב לו פה, שהרי יכלו לקחת אותו לגלות עם שלשלאות של ברזל, וכפי שהי' במצרים שלמרות שבני ישראל היו ב"מיטב הארץ", בכל-זאת היו **בגלות** מצרים!

ומה שמינו אותו לנשיא – הרי-זה בכדי שיפעל את התפילות בבתי הספר ויתמוך בכספו בישיבות, וזהו תפקידו.

ד. ולכן אומר רש"י "על כרחם של ישראל" – כלומר, שכאשר לוחצים ("מען גיט א קוועטש") את היצר-הרע הוא רוצה לצאת מהגלות, כיון שהיהודי בפנימיות הוא תמיד טוב וכאשר לוחצים אותו זה מתגלה, וגם אם הוא יודע שלא יהי' לו צידה, "לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה"¹², אעפ"כ רצונו לצאת מהגלות.

וזהו הטעם לכך שרש"י מביא ראי' דוקא

(13) מיכה ז, טו.

(14) ישעי' ל, א.

(12) ירמ' ב, ב.

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש

לזכות האשה **רייזל פרומא** בת חי' רחל שתחי'

ולזכות הרה"ת **יוסף יצחק בן רייזל פרומא** וזוגתו חיה מושקא בת מרים שיחיו

ובנותיהם **רחל** בת חיה מושקא ו**לאה** שרה בת חיה מושקא שיחיו

ולזכות הנא **לאה** בת חי' רחל, **עדינה** בת חי' רחל, **מרים** בת חי' רחל, ו**צבי** בן חי' רחל שיחיו

לעודד ולחזק את בני ע"י ההכרה ד"פקד פקדתי"

גם לאחר קושי ואריכות הגלות האחרון במשך יותר מאלף ותשע מאות שנה (שלא בערך לגלות מצרים במשך מאתיים ועשר שנה) – מציאותם של "בני ישראל" היא בעצם **למעלה מגלות**, וכל רגע נוסף שנמצאים בגלות ה"ז באופן ד"הבאים מצרימה", "כאילו אותו יום נכנסו למצרים", ועומדים הם בתוקף האמונה והבטחון שתיכף ומיד יקיים הקב"ה הבטחתו "פקד פקדתי אתכם" בגאולה האמיתית והשלמה, ובפרט כששומעים ממש רבינו שבדורנו¹, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שכבר סיימו כל עניני העבודה ועומדים מוכנים לקבלת פני משיח צדקנו (כנ"ל ס"ב²), ועאכו"כ לאחר שישנה גם השלימות דארבעים שנה, "נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"³, ועומדים בשנת הנ"א (ה'תשנ"א), ר"ת (ה' תהא שנת) נפלאות אראנו⁴.

ולכן, יש לעודד ולחזק את רוחם של בני ע"י ההכרה שהקב"ה אומר בכל יום באופן חדש ממש "פקד פקדתי אתכם", ומשיח צדקנו "עומד אחר כתלנו"⁵, ו"הנה זה בא"⁶, ויש להתכונן לקבל את פניו ע"י ההוספה בקיום התומ"צ, כפס"ד הרמב"ם⁷ (בעל יום ההילולא דכ"ף טבת, מוצש"ק זה⁸) שע"י "מצוה אחת הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, וגרם לו ולהם תשועה והצלה".

(משיחת ש"פ שמות, י"ט טבת ה'תשנ"א - מוגה)

- 1) ראה ב"ר פנ"ו, ז: "אין דור שאין בו כמשה". וראה זה"ג רעג, א. תקו"ז תס"ט (קיב, רע"א. קיד, וע"א). תניא פמ"ד. שם אנה"ק ביאור לסי' ז"ך בסופו.
 - 2) סה"ש תנש"א ח"א ע' 240.
 - 3) תבוא כט, ג.
 - 4) להעיר מהרמז בפרשת השבוע (ד, יג): "שלח נא
- ביד תשלח" (גואלם לעתיד - פרשי) - "נא" ר"ת "נפלאות אראנו".
 5) שה"ש ב, ט.
 6) שם ח. וראה שהש"ר עה"פ (פ"ב, ח (ב)).
 7) הל' תשובה פ"ג ה"ד.
 8) ראה לעיל הערה 27 (סה"ש תנש"א ח"א ע' 242).

מוכרחים לזעוק על הגלות

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

א. ידוע הרי ש"התורה היא נצחית"¹. וכשם שהתורה מספרת כיצד ה' סדר יציאת בני ישראל מגלות מצרים, כך גם צריך להיות סדר היציאה מהגלות הנוכחית, וכדלקמן.

בגלות מצרים, כאשר הקב"ה שלח את משה רבינו למסור לבני ישראל שהם ייצאו

(1) תניא רפי"ז.

הרמב"ם הורה את הדרך הנכונה לכל ה"נבוכים" עד סוף כל הדורות

ידוע אשר הרמב"ם - שיום ההילולא שלו בכ"ף טבת - נקרא גם על שם ספרו "מורה נבוכים", לפי שהשתדל ביותר להורות את הדרך הנכונה ל"נבוכים" שהיו בדורו, וכמו כן הורה את הדרך הנכונה לכל ה"נבוכים" עד סוף כל הדורות.

וענין זה שייך ונוגע ביותר לזמן הגלות - אשר מפני הקשיים והנסיונות שבזמן הגלות עלול לקרות שיהודי יהי' במצב של "נבוך", ולכן יש צורך להשתדל ולהורות לו את הדרך האמיתית אשר ילך בה לבטח - דרך היהדות, ע"פ הוראת הקב"ה בתורתו הקדושה.
(משיחת כ"ף טבת ה'תשמ"ה - בלתי מוגה)

הוא לא יכל להתין עד שיסיים את כל חיבורו כדי לכתוב
על מלך המשיח "מהרה יגלה אמן בן יהי רצון"

[. .] בהכרח לומר שבהוספת "אכיר" מלמדנו הרמב"ם "הלכה" (ככל פרטי הענינים שבספר "הלכות הלכות") - שכאשר יהודי מזכיר אודות מלך המשיח, הרי נוסף לכך שצריך להדגיש שמאמין בו ומחכה לביאתו ("מהרה יגלה"), עליו להוסיף גם **תפלה: "אמן בן יהי רצון!"**

ועפ"ז מובן גם מה שהרמב"ם כותב ענין זה ("מהרה יגלה אכיר") בהלכות פרה אדומה, אף שמקומו בהלכות משיח - דמכיון שהזכיר אודות מלך המשיח ("העשירית יעשה מלך המשיח"), אינו יכול להתין עד שיסיים את כל חיבורו (חיבור שכתבתו נמשכה למעלה מעשר שנים...) ורק אז יסיים "מהרה יגלה אכיר", שהרי "אני מאמין בביאת המשיח . . אחכה לו בכל יום שיבוא", "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח" ("מהרה" דייקא, ע"ד לשון הרמב"ם "מהרה יגלה") . . כי לישועתך קוינו **כל היום!**
(משיחת ליל ז' מר-חשוון ה'תשמ"ו - בלתי מוגה)

הרמב"ם פעל במצרים כדי "להביא לימות המשיח"

אצל הרמב"ם רואים בגלוי איך שבהיותו במצב ד"הבאים מצרימה" פעל שם (באופן השייך בזמנו) את הענין ד"גאולת ישראל", הן גאולה רוחנית בערך לחושך הגלות שהי' אז

גלות מיד ("שוין גליד") בפועל איך שהמצב ד"הבאים מצרימה" בגלות הוא באמת מצב ד"גאולת ישראל", ע"ז שמתכוננים בעצמם ומכינים אחרים למצב ד"מות המשיח".

כולל ובמיוחד – בקשר עם יום ההילולא דהרמב"ם – ע"י שמחזקים ומוסיפים בלימוד ספר משנה תורה להרמב"ם, כולל – ע"י ההשתתפות (או להוסיף חיזוק בזה אם משתתף כבר) בלימוד הרמב"ם דכו"כ מבני"ג, פרקים ליום, או פרק א' ליום, או ספר המצוות³, ובפרט – בספר הרמב"ם עצמו – הלכות מלך המשיח⁴, בשני הפרקים האחרונים להלכות מלכים בסיום ספר משנה תורה.

ונוסף ללימודו בעצמו בזה, להשתדל להשפיע גם על עוד מבני"י שסביבו, אנשים נשים וטף, באופן ד"העמידו תלמידים הרבה"⁵, ומהם יראו וכן יעשו רבים.

ויהי רצון, שע"י עצם ההחלטה בדבר יקבלו תיכף ומיד את השכר, הקיום בפועל של דברי הרמב"ם בסיום ספרו⁶, שלאחרי שיש לנו כבר את ה"מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצות כדוד אביו. . . ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה וילחם מלחמת ה" – שהוא "בחזקת שהוא משיח" – שהוא יהיה תיכף ומיד "משיח בודאי", ע"ז ש"עשה והצלח ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל. . . ויתקן את כל העולם כולו לעבוד את ה' ביחד כו"⁷,

עד – כסיום הרמב"ם "מלאה⁷ הארץ דיעה את ה' כמים לים מכסים".

(משיחת ש"ש פ שמות, כ"א טבת ה'תשנ"ב – מוגה, תרגום מאידית*)

(3) ראה בארוכה לקו"ש חכ"ז ע' 229 ואילך.

(4) כ"ה הכותרת בדפוס ויניצאה רפד. שי.

(5) אבות פ"א מ"א.

(6) הל' מלכים ספי"א.

(7) ישע"י יא, ט.

(* התרגום הוגה ותוקן מחדש על ידינו. המו"ל.

מהגלות, הסדר הי' שבני ישראל צריכים לשאול את משה רבינו "מה שמו"²? וזה ממשיך ומגלה ("רופט ארויס") את מענה הקב"ה למשה³: "אהי אשר אהי גו' כה תאמר לבני ישראל אהי שלחני אליכם".

וכשם שהקב"ה בישר ליעקב אבינו "אל תירא מרדה מצרימה כי לגוי גדול אשימך שם, אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה"⁴, כך גם בגלות זו

– גלות שבה נמצאים הן היהודים בחוץ לארץ והן היהודים בארץ ישראל, כיון שנחרב בית המקדש ונתבטל המעמד ומצב דישראל במעמדם ולוים בדוכנם וכהנים בעבודתם⁵, היות ש"מפני חטאינו גלינו מארצנו"⁶, ואדרבה, בארץ ישראל – פלטרין של מלך – הגלות יותר נוגעת מאשר בחוץ לארץ שאינה פלטרין של מלך –

הקב"ה נמצא יחד עם בני ישראל בגלות ואח"כ "אנכי אעלך גם עלה".

ולכן אסור ח"ו ליפול ברוח ("זיין אראָפגעפאלן"), צריכים רק ה"ויזעקו"⁷ של בני ישראל על הגלות, ואזי "וישמע אלקים את נאקתם וגו"⁸ עד ל"וידע אלקים"⁹, והקב"ה מוציאם מהגלות.

ב. ויתירה מזו, בגלות הנוכחית הדבר בתוקף יותר מכפי שהי' בגלות מצרים:

נאמר בזהר¹⁰ ומבואר בתורה אור¹¹, שבגלות מצרים הי' "וימררו את חייהם בעבודה קשה בחומר ובלבנים ובכל עבודה בשדה גו"¹² כפשוטו, משא"כ עכשיו, כאשר עורכים הכנות לביאת משיח צדקנו, הרי זה מתבטא בעבודה ויגיעה בלימוד התורה – "בחומר דא קל וחומר, ובלבנים דא ליבון הלכתא"¹³, ובכל עבודה בשדה דא ברייתא", ולא עבודת פרך כפשוטו ח"ו.

וכאשר אנו עדיין נמצאים בגלות, צריך להיות ה"ויעקו ותעל שועתם אל האלקים מן העבודה"¹⁴: בני ישראל צריכים לזעוק שכבר עשו את העבודה דלימוד התורה וקיום המצוות בזמן הגלות, וישנו כבר ה"חומר דא קל וחומר ובלבנים דא ליבון הלכתא" וכו', ואם-כן מדוע לאחרי כל-זה מחזיקים אותנו עדיין בגלות!?

אמנם העבודה כבר ישנה, אבל זקוקים רק לצעקתו של היהודי שרוצים לצאת מהגלות, ואזי מתקיים מיד ה"וידע אלקים"¹⁵, שהקב"ה מוציא מיד את בני ישראל מהגלות.

ג. והנה, כשם שבגלות מצרים היו כמה מבני ישראל שלא זעקו ולא רצו לצאת ממצרים ר"ל¹⁶, כך גם עכשיו ישנם ר"ל יהודים שלא זועקים ולא רוצים לצאת מהגלות!

אבל רובם של בני ישראל – עד "ועמך כולם צדיקים"¹⁷ – רוצים לצאת מהגלות, ולכן

(2) פרשתנו ג, יג.
 (3) שם יד.
 (4) ויגש מו, ג-ד.
 (5) ע"פ תפלת "רבון העולמים" בתפלת השחר.
 (6) תפלת מוסף דיו"ט (שאומרים גם באה"ק ת"ו).
 (7) פרשתנו ב, כג.
 (8) שם, כד.
 (9) שם, כה.
 (10) ח"ג קנ"ג, א (ברע"מ). ועד"ז בח"א כז, א.
 (11) ריש פרשתנו. וראה גם אוה"ת פרשתנו ע' ח (ובהערה שם) ואילך.
 (12) פרשתנו א, יד.
 (13) כ"ה במקומות שבהע' 11 ובזח"א שם. וזח"ג: לבון הלכה.
 (14) פרשתנו ב, כג.
 (15) שם, כה.
 (16) פרש"י בא י, כב.
 (17) ישע"י ט, כא.

מוקדש לעילוי נשמת
 ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל – נפטר ביום כ"ז אלול
 ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה – נפטרה ביום ה' טבת
 יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה
 נדבת בנם – יבלחט"א – הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

מוסיפים ביתר שאת ויתר עוז בקיום התורה והמצוות בכדי למהר את היציאה מהגלות, בידענו את הבטחת הקב"ה שכאשר בני ישראל מוסיפים בעבודתם בתורה ומצוות, ממהרים עוד יותר את הגאולה.

ולא כמו אלו הנופלים ליאוש ר"ל מחושך הגלות, אלא יודעים אנו שאפילו אם אכן זהו חושך כפול ומכופל, אעפ"כ יש בכחו של יהודי ע"י פעולה אחת להביא את הגאולה!

וכפי שכתוב בתקוני זהר¹⁸ שאם צדיק אחד (ועאכו"כ שני צדיקים) מתנהג כדבעי הוא מביא את הגאולה, וכפסק הרמב"ם¹⁹ ש"צריך כל אדם שיראה עצמו כו' כאילו חציו זכאי וחציו חייב כו' עשה מצוה אחת הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה".

זאת-אומרת: אפילו אם נאמר שחצי עולם חייב ח"ו – אשר באמת זהו חשבון של שקר, כיון ש"זעמך כולם צדיקים" – פוסק הרמב"ם שע"י מצוה אחת, פעולה אחת, דיבור אחד או מחשבה אחת, יכולים להכריע את כל העולם כולו לכף זכות ולהביא תשועה והצלה!

ועאכו"כ כשהמציאות אינה כך, אלא רוב העולם הוא זכאי – הרי ודאי שע"י פעולה אחת יכולים להכריע את כל העולם כולו לכף זכות ולהביא תשועה והצלה!

ועד שע"י אותה פעולה אחת אפשר להביא את התשועה והצלה האמיתיים – הגאולה האמיתית והשלימה, שאזי יהי' "ואשא אתכם על כנפי נשרים"²⁰, בדוגמת מה שהי' ביציאת מצרים שמרעמסס לסוכות "ק"כ מיל היו, ובאו שם לפי שעה שנאמר ואשא אתכם על כנפי נשרים"²¹ – כך גם יהי' בגאולה העתידה "וארו עם ענני שמיא"²², ברגע אחד ללא שום מדידות והגבלות.

ובמכל-שכן וקל-וחומר מיציאת מצרים: במצרים היתה העבודה "בחומר ובלבנים גו" בגשמיות כפשוטו, וכשמדברים על גשמיות הרי זה במדידה והגבלה, אשר קודם עושים דבר אחד ואח"כ עושים דבר שני ואי אפשר לעשות שני דברים בבת אחת, קודם מניחים לבינה אחת ואח"כ מניחים לבינה שני' וכו';

משא"כ כאשר העבודה היא ברוחניות (כפי שהיא בגלות זו) "בחומר דא קל וחומר, בלבנים דא ליבון הלכתא כו" – אזי ברוחניות אין שום מדידות והגבלות, ולכן יכול להיות "וארו עם ענני שמיא".

(תרגום חפשי משיחת ש"פ שמות ה'תשמ"ג - בלתי מוגה)

(20) יתרו יט, ד.

(21) פרש"י עה"פ בא יב, לו. ועד"ז בפרש"י יתרו שם.

(22) דניאל ז, יג. סנהדרין צח, א.

(18) הובא במאמר אדה"ז ד"ה איתא בתיקונים – בונה ירושלים ספ"ד. מאמרי אדה"ז הקצרים ע' תג. וראה זהר חדש ס"פ נח (כג, ד).

(19) ה' תשובה פ"ג ה"ד.

לאחרי שיש לנו כבר את ה"מלך מבית דוד" שהוא "בחזקת משיח"...

כמדובר ריבוי פעמים דברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שנוסף ע"ז שכבר "כלו כל הקצין"¹, כבר עשו בני"י תשובה, וסיימו הכל, כולל גם – "לצחצח הכפתורים", וצריך רק שהקב"ה יפתח את עיניהם של בני"י שיראו שהגאולה האמיתית והשלימה כבר ישנה, ויושבים כבר לפני שולחן ערוך, בסעודת לויתן ושור הבר² וכו' וכו'.

מזה מובן, שאם כבר בירידה למצרים אלפי שנים לפני"ז, נמצא בגלוי "גאולת ישראל" ב"זאלה שמות בני"י הבאים מצרימה", ואם עבודת בני"י בכל הזמנים היא להמשיך את הגאולה במצב הגלות,

ועאכו"כ לאחרי שישנו כבר הריבוי דמעשינו ועבודתינו במשך כל הדורות, כולל – דרבי אלעזר בן עזרי' בזמנו, והרמב"ם בזמנו, וכל צדיקי ישראל בכל הדורות, עד בדורות האחרונים – העבודה דרבותינו נשיאנו המיוחסים לבית דוד משבט יהודה, כולל – העבודה דכ"ק מו"ח אדמו"ר במשך שבעים שנה בחיים חיותו בעלמא דין (תר"ם-תש"י) –

הרי **במכל-שכן וקל וחומר** בדורנו זה ובזמננו זה, לאחרי שסיימו הכל (כנ"ל), ישנה ההבטחה גמורה בתורה, שבטח יהי' "תזכור את יום צאתך מארץ מצרים) כל ימי חיך . . להביא לימות המשיח".

ובפשטות – שלא זקוקים להפסק ח"ו בין "כל ימי חיך" ו"ימות המשיח" (כמו שהיה אצל בני"י בכל הדורות **שלפני** דורנו זה), אלא "כל ימי חיך" דכל אחד מבני"י, חיינו הגשמיים כנשמה בגוף, כוללים בפשטות (גם) "ימות המשיח" בלי הפסק, מכיון שהגאולה באה תיכף ומיד ממש ברגע זה ובמקום זה (אפילו גם כשהו במצב דלילה, "הבאים מצרימה"), כך שהרגע האחרון דהגלות והנקודה האחרונה דהגלות נעשים הרגע הראשון ונקודה ראשונה דגאולה,

ומ"ימי חיך" בזמן הזה ובמקום הזה, בלי שום הפסק כלל ח"ו (גם אם הוא כבר מבוגר יותר משבעים שנה וכיו"ב), עובר כל יהודי מיד – בתכלית השלימות, "ראובן ושמעון נחתין ראובן ושמעון סלקין", בהמשך ד"כל ימי חיך" בימות המשיח, וחיים נצחיים שיהיו אז.

ובנוגע לפועל הכוונה, שהעבודה דבני"י עתה צריכה להיות "להביא לימות המשיח",

(2) ראה ב"ב עד, ב ואילך. פסחים קיט, ב. ועוד.

(1) סנהדרין צז, ב.